

BLVRD VANDAAG

gazet van kippenvel voor de dunhuidigen die ontroering niet mijden

Foyer van Theater Artemis | 22.34 uur

KARIN JONKERS

ALLES GEGEVEN

Durven ze dat, dansers en acteurs? In de eerste seconden na hun voorstelling voor de camera? Ja, zulke helden en heldinnen bestaan. In de rubriek *Alles gegeven* laten ze zich zien. Zonder opsmerk.

Ze is vijfenzestig, maar tilt uitdagend haar rok op. Want haar vagina doet niet onder voor een geluksbrengende fruitautomaat. Jackpot. Langs haar dijen rollen tientallen Engelse munten. "Let's have a party", grijnst ze. Brexit hoeft seksueel verkeer met het vasteland allerminst uit te sluiten. Maar niet tot elke prijs. Liz Aggiss heeft al genoeg leergeld betaald.

Ze wil vrij zijn. Sociale codes voor vrouwen? Erger dan tweedehands korsetten. Maar hé, geen gezeur over abortus, misbruik of akelige kinderstemmetjes. It's party time. Ballonnen, cadeautjes en muziek. Van *Reasons to be cheerful - part 3* tot *Smack my bitch*. Het wachten is op haar gasten: boze, hunkerende, dode, lekkende, gebroken, bereidwillige vrouwen.

"Are there any in the house?", vraagt ze vilein. Ze huppelt, danst en ijsbeert. Af en toe raakt ze iets kwijt op haar levensweg. Een bos schaamhaar, een bange baby of een obscene stofdoek. Maar geen enkel verlies kan haar levenslust knakken. Ze daagt uit, gromt en ontroert. Haar geheim? De man van de Burgerlijke Stand in haar geboorteplaatsje Davenham [UK] weet er vast

meer van. Maar die zwijgt. Het is ook niet aan hem om te onthullen wie vrijwel zeker haar halfbroer is. Dat moeten Liz en Iggy zelf maar doen. Lust for life, staat in haar ogen gekrast. De zaal kolkte, is uitzinnig. Lust for Liz. [EA]

Liz Aggiss | *Slap and Tickle* | za 11 aug 21.30 uur | 60 min

COLUMN

JOOST BATAILLE

WIJNBARDIALOOG

Marjan en Henk zijn naar Ben Duke's moderne theater/dansversie van *Romeo en Julia* geweest. We treffen ze op het terras voor de Wijnbar, waar ze een oude vriendin zijn tegengekomen. Ze heeft het koppel net gevraagd wat ze van de voorstelling vonden. "Heel herkenbaar" zegt Marjan. "Herkenbaar?" zegt Henk.

"Ja. Grappig, maar ook tragisch. Mooi, maar ook lelijk. Het was kwetsbaar, maar ook stoer." "Hm", moppert Henk, "En dat is herkenbaar?" "Nou, als jij iets beter bij je gevoel zou kunnen, zou je dat misschien nog kunnen beamen of weerleggen, maar aangezien jij alleen maar 'koud' of 'warm' kent..." "Temperatuur is een keuze", zegt Henk trots. "Goed. Het gaat dus over Romeo

en Julia, maar dan zijn ze niet vergiftigd, zoals bij Shakespeare, maar in relatietherapie omdat. Nou ja, omdat het leven. Omdat ze zijn getrouwd, een kind kregen, ellende kregen." "Hm", knikt Henk naar de oude vriendin. "Wat ook een feest der herkenning was," gaat Marjan verder, "was hun doodgebloede liefdesleven." "Marjan!" "Ach Henk, dat is toch inherent aan onze leeftijd. Henk krijgt

hem niet meer omhoog, en dat is helemaal niet erg. Nee. Misschien zelfs wel een beetje prettig." "Ja, dat vind jij wel fijn ja." "Och och, hij is zo tekortgekomen." Marjan draait haar ogen weg. Toch zonde, denkt Henk, dat gif tegenwoordig niet meer als oplossing wordt gezien. Hij glimlacht naar zijn vrouw. Maar je langzaam de dood in drinken is, hoewel minder romantisch, gelukkig volstrekt legitiem. [TT]

What you see is what you guess

Altijd riskant onbekenden op het eerste gezicht beoordelen. Extra complicatie: elke mens beschikt over een arsenaal van ruim drieduizend gezichtsuitdrukkingen-met-betekenis. Drie Dagkrantredacteuren stapten op willekeurige festivalbezoekers af. Hun vraag: durf jij iets te onthullen? Want er is vast iets wat een onbekende at first sight niet kan zien.

Roos [29]

JEAN PHILIPSE

Onze Coca Cola-girl is HR-adviseur human resources. Ze adviseert het management op het gebied van human resources, oftewel het aantrekken, selecteren, belonen, beoordelen en opleiden van werknemers. Een mond vol. Maar vandaag is ze met vriendin op de Boulevard. Helemaal vanuit Berlicum, al is ze in Den Dungen geboren, vijftien meter van Maaskantje vandaan. Wat mensen die haar niet kennen zelden vermoeden, is haar verslaving aan Pokémon Go. Mensen die haar daarentegen wel kennen, verafschuwen het. Bloedfanatiek is ze erin, iedere dag is ze bezig met dit spel, vooral tijdens haar hardloopsessies in het Bossche Broek. Voor Roos biedt dit ogenschijnlijk simpele spelletje een verrassende diepgang en geheimen. En om het plaatje compleet te maken keert ze ieder jaar met carnavaal terug naar Den Dungen voor een paar sessies *tonproaten*. Veelzijdig type, die Roos. Met Coca Cola heeft ze overigens verder niets. [JP]

Josje [vier maanden]

KARIN JONKERS

Deze pup van vier maanden huppelt al enkele dagen over het festivalterrein. Ze laat zich graag aanhalen en doet dikwijls een dutje onder een tafel. Je zou niet zeggen dat Josje twee maanden geleden nog over het Griekse eiland Lesbos zwierf. Haar broertjes werden doodgereden op de snelweg, maar kleine Jos groeide op in vluchtelingenkamp Moria. Misschien dat ze daar al zo goed leerde apporteren. Stichting *We Are Here Lesvos* vloog haar uiteindelijk naar Nederland, waar haar nieuwe baasjes haar om twee uur 's nachts ophaalden van Schiphol. Liefde op 't eerste gezicht. Slechts een kleine oorlogswond op haar schouder herinnert nog aan haar stoere start. Inmiddels houdt Josje van alles en iedereen. Behalve van rolkoffers en regen. [SvG]

Sara [31]

KARIN JONKERS

Sara is schrijver en theatermaker, en woont in Utrecht. Haar laatste stuk, *Kaap Furie*, stond afgelopen jaar in het Bellevue Lunchtheater. Ze vindt het opvallend aan deze rubriek dat weinig mensen over hun angsten spreken. "Ik moest daar juist direct aan denken, bij iets wat je niet op het eerste gezicht ziet." Wat mensen bij een eerste indruk van Sara kunnen denken is vooral: wat een vrolijk en spontaan meisje. "Terwijl ik dat dus juist precies niet ben. Ik vind nieuwe mensen eigenlijk altijd heel eng en intimiderend. Ik repeteer de grapjes en snedige opmerkingen die ik in een eerste gesprek maak juist vaak." Een tweede indruk verklapt dan weer een heel lieve en slimme vrouw met humor. Eentje die een tweede indruk verdient. [TT]

Starman is waiting in the sky

KARIN JONKERS

Zondagnacht kun je ze zien vallen. Wel zestig per uur: de jaarlijkse meteorenzwerm Perseïden trekt voorbij met – niet geheel toevallig – haar hoogtepunt in de laatste festivaluren. In kranten en op culturele sites beleeft Boulevard die sterrenregen al dagenlang.

De twee monologen over vrouwen in oorlogstijd, Johan Simons - *Verboden Gebied: Vrouw in Niemandland* en Milo Rau | NTGent met *Compassie*. De geschiedenis van het machinegeweer, kregen prachtige recensies. "Compassie blijkt een betekenisloos begrip en schuld een ongrijpbaar monster. De geschiedenis van het machinegeweer is confronterend, soms lelijk en ongemakkelijk theater zonder antwoorden", schreef Trouw (****), en "Even onthutsend als briljant tweeluik over vrouwen, oorlog en hoe het theater daar mee om moet gaan" stelde de Volkskrant (****). Over *Verboden Gebied* schreef NRC: "Haar woorden knallen als mitrailleurshots over het toneel, om daarna weer bedachtzaam te fladderen." (****)

Ook de nieuwe *Block Boxes*, die theatervormgever Theun Mosk ontwierp, bleven niet onopgemerkt. NRC schreef: "De voorstellingen in de *Block Boxes* doen recht aan de impliciete belofte van de buitenkant: intrigerend werk van een hoog abstractieniveau met veel ruimte voor eigen interpretatie." en in de Theaterkrant (****): "Je kunt ze afzonderlijk bezoeken, maar ook een passe-partout kopen.

Doe dat vooral. Alleen al om te zien hoe de makers ieder op heel eigen wijze binnen die heldere geometrische vormenblokken een zinsbegoochelend spel spelen met je gevoel voor ruimte."

De voorstellingen in Josephkwartier kwamen goed tot hun recht, concludeerde de pers: "Choreografen op Theaterfestival Boulevard spelen met diversiteit en naakt zijn – een sterke keuze", kopte de Volkskrant (****). Over *71Bodies1Dance* van Daniel Mariblanca: "Mooi is de abstrahering van emoties. Die maakt de expressie universeler" en over Jija Sohn met *Kyjabajo* "Haar beelden zijn prachtig, haar minimale bewegingen to the point: beheerst en een tikkeltje sexy in hoe ze loopt, bukt of zit."

De NOS kwam filmen bij *.Ball*, van Nasser El Jackson en choreograaf Guilherme Miotto. Radio4 had een mooi gesprek met mezzosopraan Cora Burggraaf, over haar bijdrage aan het *Stabat Mater*-project, een drieluik in drie verschillende Bossche kerken, met drie verschillende kunstvormen: dans, tekst en zang. BNN|VARA filmde bij het *Atelier* van Mounir Samuel, die een zogeheten open atelier hield over zijn onderzoek naar gender en religie. Boulevard kwam ook uitvoerig aan bod in *Volgspot* op NPO Radio 5. [TT]

JEAN PHILIPSE

Pippo's liegende bloem

"Orchids drukt voor mij de vitale, oncontroleerbare aandrang om – ondanks alles – door te gaan met schrijven en spreken. Over het enige: de liefde." Welkom in de wiebelige wereld van Pippo Delbono, de grote Italiaanse theatermaker.

Hij is een internationale acteur, regisseur, danser, veredelde clown en mensen-liefhebber. Maar boven alles is Pippo Delbono een waarheidszoeker. Op Boulevard beleeft zijn *Orchids* de Nederlandse première. Delbono noemt de orchidee een bloem die niet te vertrouwen is, want haar replica is niet van echt te onderscheiden. Delbono *walgt* van replica's. In zijn voorstelling ontbreken dan ook acteurs die personages spelen. *Orchids* is een bonte stoet van performers, straatartiesten en mensen met een beperking. Unieke en echte mensen, die gezamenlijk het verhaal van de waarheid en de leugen vertellen. Het publiek wordt in het Italiaans welkom geheten en een fijne voorstelling toegewenst. Vrijwel direct kaapt de verteller de voorstelling, die hij blijvend van commentaar zal voorzien: "Fijn? Wie zegt dat theater 'fijn' moet zijn? Moeten we er soms ook een

koekje bij serveren?" Al tijdens de eerste act gaat er iemand met een schaal biscuitjes rond bij het publiek.

Inrichting

Orchids gaat vergezeld van foto- en filmprojecties over vooroordelen en leugens om bestwil. De paus glimlacht vriendelijk naar geoliede dansers en een vlinder wordt verschalkt terwijl Nero zijn gifbeker leegdrinkt. Muziek is er volop: opera wordt met evenveel liefde de zaal in geslingerd als de klassieker *Child in Time* van Deep Purple. Spelers dansen door de zaal, voor en met elkaar. Glitters zwieren langs pezige lijven en driedelige kostuums staan hand in hand met naakt lillend vlees. Een kakofonie aan kleuren, geuren en geluid pakt de aandacht vast en geeft die weer door aan een volgende scène waarin een nieuwe ontboezeming plaatsvindt. De ruim tachtigjarige Bobo, een doofstomme man die vijfenveertig jaar in een inrichting zat voordat Delbono hem recruteerde, neemt plaats in een rode fauteuil. Vanachter zijn grote zwarte bril knikt hij de zaal in, terwijl de

verteller vertelt over exploderende sterren en leeglopende dromen.

Overleden moeder

Het overlijden van Delbono's moeder, en de indruk die het afscheid achterliet, keert meerdere keren terug in *Orchids*. Tussen moeder en zoon was liefde, maar ook het besef dat ze beiden nooit konden stoppen met over zichzelf te praten. Hardop vraagt Delbono zich af of hij daarom zo'n moeite heeft een voorstelling te eindigen. Altijd door en door en door, met schrijven, spelen en leven. Een verzet tegen de voorttikkende tijd. De droom om tot stilstand te komen, maar zonder te eindigen. "Het valt niet mee om te leven in de wereld die ons gegeven is. Laten we onszelf herscheppen in een droomwereld, werkelijker dan de werkelijkheid." Delbono en zijn gezelschap nemen ontroerend het voortouw. [SvG]

ERT Fondazione | Compagnia Pippo Delbono | *Orchids* | za 11 aug | 20.30 uur | 115 minuten | Theater aan de Parade | Grote Zaal

is brabant dronken of is zij blij me te zien

is brabant dronken of is zij blij me te zien
hoeveel lifestyle winkels kan een stad dragen voordat ze implodeert
hoeveel vrouwenstemmen zijn er nodig om een kerk te ontheiligen
hoe wordt een vrouw onheilig en hoe hard moeten haar grappen zijn om te vergeten dat haar moeder zal sterven
ik weet nu dat de dood in mijn heupen zal beginnen
maar hoe zal ik mij te ruste leggen lieve
zoete moeder laat iemand mij halen voordat ik een poloshirt koop en een kind baar
ik weet hoe ik een vrouw en een vader moet spelen maar hoe word ik een archief

Radna Fabias

Op verzoek van Tilt, het schrijversplatform in Brabant, leeft en werkt Radna Fabia als writer-in-residence zes dagen op Theaterfestival Boulevard. De oogst zal na het festival te koop zijn. Het wordt het eerste deel in de nieuwe *Ampersand* reeks. De naam *Ampersand* staat voor het &-teken, dat voor verbinding staat. Radna Fabias [1983] won dit jaar de C. Buddinghprijs voor haar ijzersterke debuut *Habitus*. De bundel bevat gedichten die vertellen hoe een migrant terugkeert naar haar geboortegrond. Meer informatie: www.tilt.nu

KARIN JONKERS

KARIN JONKERS

Gastvrijheid voor iedereen

In het kader van toegankelijkheid krijgen bezoekers met een visuele beperking een introductie op de voorstelling *Juliet & Romeo* van Lost Dog | Ben Duke in Verkadefabriek. Het decor wordt verkend, het verhaal uitgelegd en een aantal poses van de spelers schoorvoetend bevoeld, voordat de voorstelling begint. [MvdW]

Tussen Homs en humus

Naast de grote tent op de Tramkade staat de mobiele keuken van het Antwerpse theatergezelschap Laika. Binnen wringen zeven mensen in kokstenue langs elkaar met schalen vol wortel, kool en uien in hun handen. Vanuit het warme gedeelte, waar de ovens staan, houdt Peter de Bie, kok en theatermaker, de zaken in de gaten. De geur van specerijen vult de lucht en de neusgaten. De Smet neemt schalen in ontvangst, verdeelt de werkzaamheden en geeft uitleg bij wat er gebeurt. Achter hem hangen de recepten tegen de muur geplakt: humus, staat erop, en gerechten met wortels en komkommer: het menu mag niet onthuld worden wegens de belangrijke rol die het speelt in de voorstelling.

Syrië

In de grote tent, waar de muziektheatervoorstelling *Cantina* alle festivaldagen speelt, werkt een ander team, met deeg. Hier is

ruimte voor precieze bereiding die in de mobiele keuken ontbreekt. Een aantal van hen is statushouder uit Syrië, vluchtelingen die door de ambtelijke molens zijn gemalen en officieel toegelaten tot Nederland. Door samenwerking van More2Win en Festival Boulevard zijn ze bij Laika terechtgekomen. Het Refugee Team van More2Win helpt voormalige vluchtelingen in vier Brabantse steden om ervaring op te doen bij sport- en culturele evenementen. Zo komen ze in contact met Nederlanders, vergroten ze hun kennis van de taal en leren ze praktische vaardigheden. Hoewel sommigen al wat Nederlands spreken, is de aanwezigheid van een journalist wel heel imponerend. Giechelend gaan zij verder met de bereiding van hun gerecht. Wat precies, mag niet onthuld worden. [JT]

Laika | Cantina | muziektheater inclusief lichte maaltijd | za 11 en zo 12 aug 18.00 uur | 90 min | Tramkade

KARIN JONKERS

Hervonden of gesuggereerde herinneringen?

SANNE PEPPER

“Wie ben ik”, vraagt iedereen zich wel eens af. In *The Gentle Woman* van Mugmetde goudentand staat de kwestie centraal.

Twee vrouwen – rollen van Lineke Rijxman en Rosa van Leeuwen – zitten in wat een kale kantoorkamer lijkt. De een heeft een klembord op haar schoot, de ander een verborgen tas vol wanhoop. De vrouw met klembord is therapeut. Ze spreekt in schrijftaal: “De gemiddelde vrouw van jouw leeftijd heeft een geschiedenis van psychologische ondersteuning.” En: “Praten is goed.” De ander antwoordt omzichtig, afwerend, probeert het lichtig te houden, ontkent alles maar ontkomt er uiteindelijk niet aan: ze is hier niet voor niets. “Ik droom zonder te slapen, alsof ik niet verder kom dan mijn eigen huid.” Langzaam komen er zaken

uit haar leven naar voren die zij zich eerder niet herinnerde: een overleden kind, een zaak van wraakporno. Zijn het hervonden herinneringen of gesuggereerde? Dat blijft in het midden.

Online

Korte scènes onderbreken het lopende verhaal. De hulpzoekende vrouw spreekt de voicemail in van haar overleden moeder, al weet ze dat het onzin is. In absurdistische passages is ze onverwachts hoofdpersoon in de Dit-is-je-leven-show. Dat leven is niet veel soeps, dat moge duidelijk zijn. De andere keer is ze de helft van een seksdate in een private-chatroom; dat loopt ook niet goed af. Halverwege de voorstelling

verandert het thema. De therapeute spreekt nu over online-identiteit en de mogelijkheden om die uit te wissen. De hulpvraagster stemt daarmee in, al lijkt ze daar later weer spijt van te krijgen. Wat er gebeurt en waarom het thema verandert blijft ongewis. Maar tot het spetterende einde toe is *The Gentle Woman* een mooie, gevoelige voorstelling vol verborgen, en soms niet zo verborgen, humor. Tekst: Jibbe Willems, regie: Davy Pieters [JT]

Mugmetdegoudentand | Davy Pieters | The Gentle Woman | theater | za 11 en zo 12 aug | 19.30 uur | 90 min | Verkadefabriek | Kleine Zaal

De nog jonge AVG-verordening heeft het fotograferen niet eenvoudiger op gemaakt. Wanneer gaat de inhoud van een foto boven privacybescherming uit? Wanneer is die bescherming in het geding? Fotograaf Marc Bolsius heeft er dagelijks mee te maken. Op Boulevard stapte hij nietsvermoedend de zwarte *Block Box* van Theun Mosk binnen. Hij begreep waarom bij binnenkomst werd gevraagd om je mobiel uit te zetten.

In een licht beslagen transparante plastic tent bewegen zich een aantal dansers op opzweepende muziek. Ze zijn nogal naakt. Je weet niet of de condens van binnen of van buiten de tent komt. De overrompelde Marc was ineens ergens anders, ver weg van het drukke plein. Het duurde enkele minuten voordat hij deze foto – met toestemming uiteraard – kon maken. Dat overkomt hem niet vaak. Als freelance fotograaf ziet hij veel.

Zijn blik is scherp. Veertig jaar geleden studeerde hij af op fotografie aan de MacEwan University in Edmonton, Canada. Op zijn achttiende vertrok hij naar dat land omdat hij in Nederland was uitgeloot voor de studie Geschiedenis en voor de Sociale Academie. Tien jaar werkte hij in Canada als commercieel fotograaf, veel voor Hudson Bay. Nu is het Brabants Dagblad [De Persgroep] zijn belangrijkste klant. Ook werkt hij veel voor de Provincie, gemeente Den Bosch en zorginstellingen. Marc won diverse prijzen in verschillende categorieën bij de Zilveren Camera. [JP] Op marcbolsius.photoshelter.com vind je zijn online archief.

Het misleide oog

MARC BOLSIUS

Festival van de Vergrotende Trap: dieper en breder

Een tafeltje in de zon, vlakbij de roze Block Box. Lastige plek voor een interview. Viktorien van Hulst kent de halve stad en dat is wederzijds. Die andere helft? Slechts een kwestie van tijd, want haar sociale lenigheid en dadendrang zijn groot. Gesprek met de festivaldirecteur van Boulevard.

Jouw grootste geluksmoment op Boulevard 2018?

Lezen wat vrijwel alle landelijke dag- en avondbladen over ons schrijven. Twee citaten uit Trouw: 'Het lijkt geen twijfel: het Bossche theaterfestival Boulevard ontwikkelt zich tot het meest prikkelende, veelzijdige en gezellige theaterfestival van Nederland. Nu was het festival altijd al gezellig, maar de afgelopen jaren is het festival verder uitgegroeid, zowel in de diepte als in de breedte.' De Volkskrant en NRC zijn eveneens gul. We verdienen het ook.

Er ritselt triomf in je woorden

[Lachend] Zeker! Bij de serieuze media en in culturele kringen wek je al snel verbazing als je een groot en breed publiek trekt. Die verbazing slaat bijna om in achterdocht wanneer je veel mensen op de been krijgt voor moeilijke of complexe voorstellingen. Mooi zo, denk ik dan. We halen graag oude aannames onderuit: what you see is what you guess. Ik wil graag logenstraffen dat cultuur alleen bestemd is voor het kleine groepje dat zich in de nieuwste generatie Avant-garde makers verdiept. Over het grotere publiek dat ontvankelijk is voor het onbekende, wordt te vaak neerbuigend gesproken.

Meer geluksmomenten?

Ja, de ingebruikname van Block Box, de drie opvallende geometrische figuren die Theun Mosk voor het festivalplein heeft ontworpen. Makers met wie Boulevard al langer in zee gaat, hebben er speciale voorstellingen en performances voor gemaakt.

Sommige voorstellingen zijn stevig

Oh, maar ik heb ook nooit gezegd dat we het makkelijk maken. Zou ik ook niet willen. Het klopt dat we enkele pittige voorstellingen hebben: Milo Rau met Els Dottermans [over de oorlogen in Rwanda en Congo – red] en Johan Simons met Elsie de Brauw [over vrouwen in de Eerste Wereldoorlog]. Ook het geweld in Gesualdo lokte reacties uit. Dat blijft me intrigeren: hoe scènes op het toneel afschuw of diep ongemak kunnen oproepen, terwijl we vertrouwd zijn met tv-beelden of foto's van werkelijk geweld. Toch is er na een stevige voorstelling ook veel lichters dat tegenwicht kan bieden. Dat is het voordeel van een veelzijdig festival. En ach, we doen aan nazorg: we hebben terrassen, spraakzame medebezoekers en Bij Anna in het Josephkwartier kun je

KARIN JONKERS

zelfs een-op-een je hart luchten. Nee, een bezorgd telefoontje van Stichting Korrelatie is uitgebleven. Van Boulevard word je volgens mij ook eerder vrolijk dan somber. Dit festival viert het leven elf dagen lang."

Zuidelijk en zinnelijk

Ja, zo afficheren we ons. Maar we zijn het ook. Boulevard biedt niet alleen voorstellingen die de geest of het verstand beroeren. We prikkelen ook de zintuigen.

Veel water dit jaar: Dreef op de Zuiderplas; Lotte van den Berg die festivalgangers naar de kust bij Lampedusa voert; de ingelijste foto van de aangespoelde Syrische peuter Aylan in de voorstelling van Milo Rau.

Nou, de eerste acht dagen was er toch vooral geen water. De extreme temperaturen hebben met name het tentjesbezoek gedrukt. Nog een gevolg van de hitte was blauwalg in de Zuid-Willemsvaart, waardoor we de performance *Dear friend: wolves have always eaten sheep* van Wild Vlees hebben moeten schrappen. Doodzonde, want het is een actuele voorstelling over Europa en vluchtelingen die de Middellandse Zee oversteken. Tijdens overleg opperde waterschap Aa en Maas dat we beter geen voorstellingen op of in het water kunnen doen. Maar als je geen risico's wilt lopen, moet je geen theaterfestival beginnen. Ook artistiek nemen we risico's. Maanden vóór Boulevard weten we niet altijd hoe een voorstelling zal gaan worden of uitpakken.

Maar die onveiligheid zoeken we ook op."

Asbestgedoe in 2015 en 2016, hittegolf en blauwalg in 2018. Tussentijdse conclusie na vier jaar festivaldirecteurschap: saai is het niet

Toch voelde ik me de eerste drie edities onbevangen. Natuurlijk, er zijn elke Boulevard duizend kleine en grote dingen op te lossen. Maar dit jaar had ik voor het eerst een ongerust gevoel: als maar niemand uit een steiger valt, als de erg breekbare voorstelling X maar niet onderuitgaat. Blijkbaar ga je het wantrouwen als het lang relatief goed loopt. Dat had ik ook met moederschap. De eerste drie bevellingen: onbezorgd. Bij de vierde dacht ik: het kind zal toch wel gezond zijn? Overigens kende Boulevard meer tegenslagen dan hitte en blauwalg. Eén voorstelling hebben we moeten schrappen wegens een rughernia; bij *Dreef* had een medewerker een beschadigd trommelvlies; bij *United Cowboys* viel een danser met een blessure een dag uit. Het zegt iets over de kwetsbaarheid van een mens. Je hebt niet alles in de hand."

Hoe ver reikt jouw regie en invloed?

Ver, maar zeker niet grenzeloos. Als Boulevard heb je geen invloed op asbest of extreem weer. Al het andere trek ik me aan: een vuilniszak die rondslingerd, een zichtlijn die matig is, iemand die niet goed te woord is gestaan. Daar maak ik aantekeningen van, want ik wil altijd beter. Ik ben

geen pleaser. Maar ik vind het nu eenmaal fijn als anderen het fijn hebben, als ze samen iets beleven. Ja, dat is absoluut een zuidelijk trek."

De leus van 2018 is What you see is what you guess. Noodzakelijk, dat bezoekers dat beseffen?

Ja, de vorige Boulevard liep 'huis, thuis en herkomst' als een rode draad door de programmering. Nu duikt het thema 'identiteit en gender' in veel voorstellingen op. What you see is what you guess is actueel en raakt aan veel: gedrag, kleur, uiterlijk, kleding, leeftijd. Boulevard nodigt uit om verder te kijken dan je eerste aannames.

Wat je op het eerste gezicht nooit van Viktorien van Hulst zou verwachten?

Euhm, ik hou erg van strijken. Hele wasmanden vol, bij voorkeur 's nachts. Tegelijkertijd kijk ik dan Netflix, vooral Scandinavische misdaadseries waarin vrouwen een dragende rol hebben. Die combinatie van strijken en kijken, is ook een manier om aan mijn eigen strengheid te ontsnappen. Ik mag niet van mezelf tv-kijken zonder iets anders te doen. Dat vind ik echt zonde van de tijd.

Sinds maart gebruik je regelmatig de term 'Cultuurstad van het zuiden'. Is Boulevard daar een van de vlaggendragers van?

Ja, in voorjaar 2018 hebben we met onder meer de Verkadefabriek, het Noordbrabants Museum en

het Design Museum [v/h SM's – red] ons uitgesproken voor een campagne die recht doet aan de betekenis van kunst en cultuur in deze stad. Die is groot: sociaal en cultureel maar ook economisch. Inmiddels wordt de campagne breed gedragen.

Heeft Jack Mikkers, sinds oktober 2017 burgemeester, het festival bezocht?

Ja, twee dagen, sinds hij terug is van vakantie. Hij zag *Stabat Mater*, Sven Ratzke, Boukje Schweigman en Theater Artemis. Hij beseft het belang van het festival. Dat is plezierig. Overigens hebben alle leden van het college Boulevard bezocht. Afgelopen donderdag zijn we ook gastvrouw/heer voor netwerkorganisatie Met Elkaar Bosschenaar geweest: veertig organisaties, van welzijn, cultuur en onderwijs tot zorg en politie, die zich inzetten voor de leefbaarheid van de stad. Wat me in gesprekken opviel: velen denken dat ze Boulevard kennen, maar zijn verbaasd als ze de professionele organisatie ontdekken die op de achtergrond werkt. Weinig mensen weten ook dat we als Europe For Festivals-genomineerde in 2017 bij de beste festivals van dit continent horen.

Sowieso kijk je verder dan de stadswallen

Ja, absoluut. Onze voorstellingen komen uit heel Europa, soms van daarbuiten: Afrika, VS, Azië. Verder hebben we dit festival een programma voor zo'n dertig internationale theaterprogrammeurs uit alle windstreken – van India tot Oeganda. Ze zijn enkele dagen bij ons te gast. Zo vergroten we ook onze internationale netwerken. Afgelopen jaar hebben we zelf voorstellingen in onder meer Brussel, Berlijn en Bologna gezien. Volgende week ga ik naar een festival in Bassano. Viermaal B van Boulevard? Toeval. We reisden ook naar bijvoorbeeld Istanbul en Santiago.

In 2019 ben je vijf jaar festivaldirecteur. Nog een wens voor dat lustrum?

Ik zou dolgraag de beschikking willen hebben over meer grote hallen. In Den Bosch zijn EKWC, De Gruyterfabriek en Pompen & Verlouw al als locatie opgevallen. Dat beginnen we te voelen. Daarnaast zal de verbouwing van Theater aan de Parade ooit beginnen. Het zal de nood extra groot maken. Vooruit, een oproep: heb je een bijzondere locatie – een enorme kelder, een flinke schuur, een boomgaard, een bos – dan horen we het graag. [EA]

BUCKET LIST 2018

Wat mag je vóór je laatste snik niet missen? Elke dag stelt de Dagkrant-redactie een verse Bucket List samen. Onze horizon: zondagnacht twaalf uur. Deze keuze van de redactie komt onafhankelijk tot stand, is niet in marketing gedrenkt en algoritmevrij.

JEAN PHILIPSE

Orchids - ERT FONDAZIONE | COMPAGNIA PIPPO DELBONO

De grootste voorstelling op Boulevard 2018 is Orchids. Het is een aaneenrijging van intrigerende en barokke collages. Vaak speelt de Italiaanse theatermaker Delbono met referenties aan geloof, homoseksualiteit en de vervaging van de grens tussen echt en onecht. Symboliek en emoties laten zijn tableaux veelzijdig uit hun lijsten barsten. "Pippo Delbono really is: the craziest, least polished, most exaggerated talent in Italian theatre" volgens La Repubblica.
za 11 aug | 20.30 uur | Theater aan de Parade

JEAN PHILIPSE

De Slachtsessies - SCHIPPERS & CRINS

Punky? Verwarrend? Hilarisch? En ook nog lekker. Een tentjesvoorstelling met een versnapering van haan, bok of stier. Lekker mannevlies. Vrouwenvlies krijgt al genoeg aandacht en Rogier Schippers en Martijn Crins weten wel

raad met dit gender-onrecht dat mannen wordt aangedaan. Een theatervoorstelling over schaamte, jaloezie en Belle en het Beest.

dagelijks tussen 15.00 en 23.30 uur
Festivalplein

Pink for girls and blue for boys - TABEA MARTIN

Vier performers staan klaar voor een feestje. Wild en woest wordt het. De vier dansers kieperen alle vooroordelen over gender op een hoop en maken er een vreugdevuur van in deze prettig gestoorde dansvoorstelling voor jong en oud. Grondstof voor de Zwitserse choreograaf Tabea

Martin vormen gesprekken die ze met kinderen voerde.

za 11 aug 17.00 uur | zo 12 aug 16.00 uur | Verkadefabriek grote zaal

Nobel - KIRSTEN VAN TEIJN

In de muziektheatervoorstelling Nobel laat Kirsten van Teijn zien hoe we in patronen leven en vaak stranden in onze pogingen om het juiste te doen. Trouw schreef: "Kirsten heeft lef, is ongegeneerd en combineert dat met haar onweerstaanbare komische talent." [****]

dagelijks tussen 15.00 en 23.30 uur
Festivalplein

JEAN PHILIPSE

Gesprek van de dag - NAZMIYE ORAL

Iedere middag om 16:00 uur voert actrice en schrijfster Nazmiye Oral warmhartige gesprekken met artiesten, experts en gasten van Festival Boulevard in de tuin van het Josephkwartier. Ze is open, direct, vraagt door en nodigt het publiek uit hardop mee te denken. [JP]

dagelijks 16.00 uur |
Josephkwartier

Alle voorstellingen
vind je online op
www.festivalboulevard.nl

KAARTVERKOOP

Aan de kassa

Aan de kassa in Theater aan de Parade. Betaling à contant, pinpas, Mastercard en Visacard en de landelijke podiumkaart. Tijdens het festival zijn er drie extra verkooppunten voor de Boulevardkaarten: de kassa op het centrale festivalplein, in het Josephkwartier en in de Verkadefabriek.

Telefonisch

Kaarten kun je ook bestellen via 0900 33 72 72 3 [lokaal tarief]. Alleen vanuit België: +31 (0)73 680 98 01. Betaling uitsluitend met Mastercard/Visa.

Online

Op www.festivalboulevard.nl kun je kaarten online bestellen en betalen. Ze worden digitaal toegestuurd, waarna je ze zelf kunt printen. Attentie: vanuit het buitenland is betaling met IDEAL niet mogelijk. Kaarten kunnen tot zeven dagen vóór de speeldag van de voorstelling thuisgestuurd worden. Verzendkosten per zending: € 2,50. Daarna zijn de kaarten af te halen bij de kassa in Theater aan de Parade.

Openingstijden

Tijdens het festival zijn de kassa's geopend van 13.00-22.00u en telefonisch bereikbaar van 13.00-20.00u. Telefoonnummer: 073 - 680 98 01. Indien een voorstelling op locatie niet is uitverkocht, zijn er vanaf een half uur voor aanvang ter plekke nog kaarten te koop. Informeer hiernaar bij Tickets & Info.

INFO

Algemeen: 073 - 6 124 505
Kaartverkoop: 073- 680 98 01

Openingstijden festivalplein

Van 13.00 tot 00.45u. Aanvang programmering vanaf 15.00u m.u.v. Block Box [vanaf 13.00u]. Zondag 12 augustus sluit het festivalplein om 23.30u.

Pendelbussen

Theaterfestival Boulevard vindt in en om de stad plaats. Vanaf het centrale festivalplein [de Parade] rijden gratis Boulevard-pendelbussen naar de locaties die niet op loopafstand liggen. Het opstappunt ligt aan de zuidzijde van het festivalplein - tussen Theater aan de Parade en de Peperstraat. Vanaf daar vertrekken de bussen uiterlijk een half uur vóór aanvang van de voorstelling. Aangezien het een pendeldienst is, kunnen exacte vertrektijden niet worden weergegeven.

Tickets & Info

Zowel op het centrale festivalplein als in het Josephkwartier vind je een Tickets & Info-balie. Onze medewerkers bieden info over honderd-en-een zaken: voorstellingen, toegankelijkheid, de naam van die ene actrice/acteur die naar je lachte of een dagoverzicht van het gratis aanbod.

COLOFON

Redactie

Eric Alink [hoofdredacteur],
Teddy Tops, Jeroen Thijssen,
Bart Smout, Sara van Gennip

Grafische vormgeving/ fotografie

Karin Jonkers, Mariëlle van
der Wardt [Yell & Yonkers],
Jean Philipse

Productie

Graphiset, Uden

TIPS, REACTIES, VERHALEN:
dagkrantboulevard@gmail.com

Deel je ervaringen en meningen op:
Twitter @tfboulevard
Facebook /festivalboulevard
Instagram /festival_boulevard
Snapchat gebruik de Boulevard Geofilter
Hashtags #tfboulevard en #blvrd2018

VRIENDEN VAN
BOULEVARD

DOOR VRIENDEN,
VOOR VRIENDEN

Vrienden zijn onmisbaar. Ze dragen financieel én inhoudelijk bij aan onze ambities: eigenzinnige en toegankelijke projecten programmeren en ontwikkelen!

Stichting Vrienden van Boulevard beweegt onafhankelijk, aangestuurd en bestuurd door Vrienden.

Kunnen we op jou rekenen? Meld jezelf of jouw bedrijf aan als Vriend.
Kijk op de website naar de verschillende mogelijkheden.

festivalboulevard.nl/vrienden

EEN LEKKER
LITERAIR AVONDJE
OVER DE (ON)ZIN
VAN SORRY

**HET
SPIJT
ME**

SIMON(E) VAN SAARLOOS, OLAVE
NDUWANJE, DEAN BOWEN, AKWASI,
ROOSBEEF, VAMBA SHERIF, JONATHAN
GRIFFIOEN & DAVID O'DOWDA

DO 30 AUG. PARKTHEATER
EINDHOVEN

Powered by Watershed | www.stichtingwatershed.nl

Verkadefabriek & MATZER presenteren:
**DE LAATSTE
ZOMERAVOND**

18 t/m 22
SEPTEMBER

Verkadefabriek

THEATER • MUZIEK • DANS • CIRCUS • ETEN • DRINKEN
In samenwerking met Panama Pictures & November Music - www.verkadefabriek.nl